

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๑ คน สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายปิยบุตร แสงกนกกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะ รวม ๖๖ คน และนายชำนาญ จันทร์เรือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะ รวม ๗๔ คน ยื่นคำร้องรวมสองคำร้องต่อผู้ร้องว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนรวม ๔๑ คน เข้าข่ายขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) เนื่องจากเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ผู้ร้องเห็นว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันเข้าชื่อเสนอแต่ละคำร้องจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร จึงส่งคำร้องทั้งสองเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๑ คน สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และมีคำสั่งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องทั้งสองนี้ไว้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องทั้งสองและเอกสารประกอบปรากฏว่า วัตถุประสงค์ที่ประสงค์ตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งออกให้แก่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทของผู้ถูกร้อง จำนวน ๙ คน เป็นวัตถุประสงค์ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ส่วนของผู้ถูกร้องที่เหลือ จำนวน ๓๒ คน เห็นว่า เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องเฉพาะของผู้ถูกร้อง จำนวน ๓๒ คน ไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สำหรับคำขอให้ผู้ถูกร้องทั้งสามสิบสองหยุดปฏิบัติหน้าที่นั้น ยังไม่ปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่ามีกรณีตามที่ถูกร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง จึงยังไม่เข้าเงื่อนไขที่จะสั่งให้ผู้ถูกร้องทั้งสามสิบสองหยุดปฏิบัติหน้าที่

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๗ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๑๓) เนื่องจากต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๒๒ และผู้ถูกร้องที่ ๒๓ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๓) เนื่องจากลาออก ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งจำหน่ายคดีคงเหลือผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๙ คน ที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยในคดีนี้

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒๙ คน สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ข้อที่ต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า วันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กิจการของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๙ คน ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และหากกิจการของผู้ถูกร้องผู้ใดประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) มีข้อพิจารณาว่าผู้ถูกร้องผู้นั้นเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการดังกล่าวหรือไม่ เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา การไต่สวนพยาน และเอกสารหลักฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า กิจการของผู้ถูกร้องทั้งหมด จำนวน ๒๙ คน มิได้เป็นกิจการที่เป็นสื่อตัวกลางในการส่งข่าวสาร สาร และเนื้อหาสาระไปสู่มวลชนที่สามารถสื่อความหมายให้ประชาชนทราบได้ เป็นการทั่วไป จึงมิได้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ อันเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องทั้งยี่สิบเก้าไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายวรวิทย์ กังศศิเทียม นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ นายปัญญา อุดชาชน นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม นายวิรุฬห์ แสงเทียน นายจิรนิติ หะวานนท์ และนายณภดล เทพพิทักษ์

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๙๗ ก วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน
นางสาวศัลยา ชาญศรีสมุทร
นายสุนาถ คณิศโกคิน
นายปฐมพงษ์ คำเขียว
นางสาวนฤมล แซ่โจ้ว
นายสรรักษ์ เลี่ยมสุวรรณ
นายชัยธร หัตถกรรม
นางบุศรา เทียนดี
นายภาณุมาศ ชัดประเสริฐ

นายสุภัทร แสงประดับ ผอ.กค.๕
นางศรีณยา วีระกรพานิช ผอ.กค.๖
นายธรรมรงค์ จันทร์ดำ ผอ.กค.๗
นางสาวธาริณี มณีรอด ผอ.สค.๔
นางสาวร่มปรางค์ สวมประจำ ผอ.สค.๓
นายอดิเทพ อุกฤษพัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญฯ

ย่อโดย นางสาวศัลยา ชาญศรีสมุทร
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ